

Uchwała nr 15/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 7 lutego 2024 r.

w sprawie wskazania nieprawidłowości w uchwale Rady Gminy Lubań nr LXXXVII/461/2024
z dnia 3 stycznia 2024 r. Uchwała Budżetowa na 2024 rok

Na podstawie art. 12 ust. 1 i 4 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1

W uchwale Rady Gminy Lubań nr LXXXVII/461/2024 z dnia 3 stycznia 2024 r. Uchwała Budżetowa na 2024 rok wskazuje się istotne naruszenie art. 212 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) — wobec niezachowania równowagi budżetowej poprzez zaplanowanie nieuzasadnionych dochodów.

§ 2

Nakazuje się usunięcie nieprawidłowości wskazanej w § 1 w nieprzekraczalnym terminie do dnia 29 lutego 2024 r., poprzez dokonanie odpowiednich zmian budżetu zapewniających zachowanie równowagi budżetowej, w szczególności poprzez zaplanowanie dochodów budżetowych z tytułu zwrotu podatku VAT w kwocie nie wyższej niż należności gminy ustalone w wyniku rozliczenia podatku VAT.

§ 3

Niniejsza uchwała powoduje zawieszenie biegu 30-dniowego terminu określonego w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym na okres 30 dni. W przypadku nieusunięcia nieprawidłowości, o której mowa w § 1, w terminie określonym w § 2, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu podejmie rozstrzygnięcie nadzorcze w trybie art. 12 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Lubań nr LXXXVII/461/2024 z dnia 3 stycznia 2024 r. Uchwała Budżetowa na 2024 rok wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 12 stycznia 2024 roku.

W badanej uchwale Rada Gminy Lubań zaplanowała m.in. dochody w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdziale 01044 „Infrastruktura sanitacyjna wsi”, paragrafie 0970 „Wpływy z różnych dochodów” w kwocie 2.435.815,00 zł. Dochód ten nie był ujęty w projekcie uchwały przedłożonym przez Wójta Gminy Lubań i nie jest możliwy do uzyskania w 2024 roku.

W dniu 15 stycznia 2024 r. do Izby wpłynęło pismo Wójta Gminy Lubań z dnia 11 stycznia 2024 r. znak BFP.3021.3.2024.SM/1, w którym poinformowano, że: „Sesja budżetowa odbyła się w dniu 3 stycznia 2024 r. W trakcie sesji grupa Radnych Rady Gminy Lubań złożyła wniosek do budżetu gminy o zwiększenie dochodów gminy z tyt. zwrotu podatku Vat ze zrealizowanych inwestycji wodno-kanalizacyjnych w kwocie 2.435.815 zł [...] jednocześnie wprowadzając 15 [...] nowych zadań inwestycyjnych. Wniosek został przyjęty [...]. Wprowadzona do budżetu kwota 2.435.815,00 zł jest nierealna, wyliczona nierzetelnie, opiera się na pełnej dowolności. Zadania, dla których Radni wskazali, że podatek Vat stanowić będzie źródło dochodu są na etapie projektowym. Posłużono się prostym rachunkiem tj. 23% z kwoty planowanych wydatków na infrastrukturę sanitacyjną wsi — dz. 010 rozdz. 01044 — kwota 10.590.500,00 zł. Realizacja tego zadania najprawdopodobniej będzie musiała być realizowana w cyklu dwuletnim. Płatność za realizację tego zadania za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu zadania. Odzyskanie podatku Vat w takiej skali jak wskazali Radni Gminy Lubań jest niemożliwe z uwagi na to, że przyznane środki w wstępnych promesach dofinansowania inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 1.950.200,00 zł + 7.505.000,00 zł zawierają środki na zapłatę podatku Vat. Odzyskanie podatku Vat od zaangażowanych środków własnych może mieć miejsce dopiero w 2025 lub 2026 roku z uwagi na terminy i obowiązujące w tym zakresie przepisy”.

Z powyższego pisma Wójta Gminy Lubań wynika, że w budżecie 2024 r. zaplanowano dochody w kwocie 2.435.815,00 zł z tytułu zwrotu podatku VAT, które nie mogą być zrealizowane w 2024 r., bowiem odzyskanie podatku VAT od inwestycji wieloletnich może nastąpić nie wcześniej niż po zakończeniu ich realizacji, tj. w 2025 roku. Rada Gminy Lubań planując dochody bez uzasadnienia zwiększyła w istocie o tę kwotę deficyt budżetu, nie wskazując przy tym źródeł jego pokrycia. Tym samym budżet został uchwalony z naruszeniem zasady równowagi budżetu określonej w art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, i wynikającej z istoty budżetu (art. 211 ust. 1 u.f.p.). Stosownie do art. 212 ust. 1 pkt 3 u.f.p. uchwała budżetowa określa kwotę planowanego deficytu albo planowanej nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze źródłami pokrycia deficytu albo przeznaczenia nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W świetle art. 211 ust. 1 u.f.p. budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Zgodnie z art. 211 ust. 4 u.f.p. podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa. Oznacza to, że dochody oraz przychody winny być zaplanowane w wielkościach niezbędnych do zrealizowania planowanych wydatków i sfinansowania planowanych rozchodów budżetu. Zaplanowanie zatem dochodów niezajdujących realnego uzasadnienia stanowi naruszenie zasady równowagi budżetowej wyrażonej w art. 211 ust. 1 u.f.p.

Kolegium ponadto wskazuje, że ustalony w § 2 badanej uchwały deficyt jest niższy od określonych w tym paragrafie źródeł jego sfinansowania. Z kolei w § 6 uchwały określono nieprawidłową kwotę wydatków związanych ze zwalczaniem narkomanii (jest 600,00 zł, winno być 2.600,00 zł). Kolegium wskazuje także na konieczność wyodrębnienia w treści uchwały dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 237 ust. 2 pkt 3 u.f.p.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus